

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 јануари 2025 година

Соопштение за печатот

Монетарни движења во Република Северна Македонија: декември 2024 година

- Во декември 2024 година, согласно со сезонската динамика, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, оствари месечен раст од 5,6%, во поголем дел поради зголемените депозитни пари и краткорочни депозити, при позитивен придонес и на готовите пари во оптек и на долгорочните депозити до две години. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 10,2%, како резултат на растот на депозитните пари, долгорочните депозити до две години, краткорочните депозити и готовите пари во оптек.
- Вкупните депозити³**, во декември, забележаа месечен раст од 5,3%, којшто се должи на повисоките депозити на двата сектора, со изразен придонес на секторот „домаќинства“. На годишно ниво, вкупните депозити се зголемени за 12,4%, во поголем дел поради растот на депозитите на „домаќинствата“, при раст и на депозитите на корпоративниот сектор.

Табела 1. Парична маса и вкупни депозити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)					
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024
Парична маса М4	595,151	591,336	607,881	616,771	631,010	663,289	8.7	9.5	7.6	8.6	10.6	11.4	4.3	-0.7	0.5	-0.7	0.7	5.1
Парична маса МЗ	529,264	521,804	535,985	540,047	552,392	583,262	5.9	6.6	5.4	6.7	9.1	10.2	4.5	-0.9	0.4	-1.2	0.6	5.6
од кои:																		
Готови пари во оптек	50,002	49,336	51,377	52,062	52,448	56,226	5.3	8.6	7.6	9.9	12.8	12.4	7.5	1.5	2.2	-1.9	1.1	7.2
Депозитни пари	211,402	202,074	211,126	212,711	218,062	236,065	12.4	11.4	8.8	11.3	13.5	11.7	10.0	-1.9	0.3	-0.9	0.7	8.3
Краткорочни депозити	215,860	215,551	215,501	212,930	214,596	223,165	0.6	1.0	0.1	-2.0	-1.1	3.4	-0.5	-1.1	0.2	-2.3	-0.4	4.0
Долгорочни депозити до 2 год	51,999	54,842	57,981	62,345	67,286	67,805	4.5	10.8	12.7	23.9	32.1	30.4	2.1	1.4	0.0	3.0	3.7	0.8
Вкупни депозити	534,241	531,140	544,683	555,602	570,298	600,382	8.7	9.3	7.2	8.8	11.0	12.4	4.0	-0.9	0.4	-0.4	0.9	5.3
од кои:																		
Корпоративен сектор	161,432	150,674	153,830	158,056	162,168	176,281	13.2	12.2	4.7	4.7	7.0	9.2	6.6	-2.4	1.0	-0.5	-0.6	8.7
Во денари	109,266	100,009	103,684	107,476	112,005	119,188	15.8	12.5	5.6	7.9	11.2	9.1	8.5	-3.6	1.7	0.6	-0.5	6.4
Во странска валута	52,166	50,664	50,146	50,580	50,162	57,093	8.2	11.4	2.8	-1.5	-1.3	9.4	2.7	0.1	-0.4	-2.8	-1.0	13.8
Домаќинства	348,745	354,741	364,432	372,219	381,857	396,898	7.9	8.7	8.9	11.2	13.3	13.8	3.5	0.1	0.0	0.1	1.9	3.9
Во денари	173,543	177,631	184,627	190,026	197,918	212,504	11.8	13.7	13.1	18.0	21.4	22.4	6.4	0.6	-0.6	-0.3	3.5	7.4
Во странска валута	175,201	177,109	179,805	182,194	183,938	184,394	4.4	4.0	4.8	4.9	5.8	5.2	0.7	-0.3	0.5	0.6	0.1	0.2

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и натаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4, коишто им припаѓаат на корпоративниот сектор, домаќинствата, останатите финансиски институции, непрофитните институции коишто им служат на домаќинствата и локалната самоуправа.

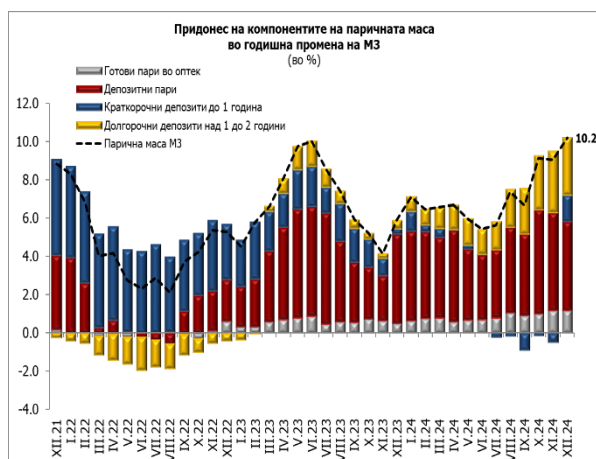
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во декември, **вкупните кредити** бележат месечно и годишно зголемување за 2,7% и 11,2%, соодветно. Месечната и годишната промена е резултат на растот на кредитирањето кај двата сектора, со поизразен придонес на корпоративниот сектор.

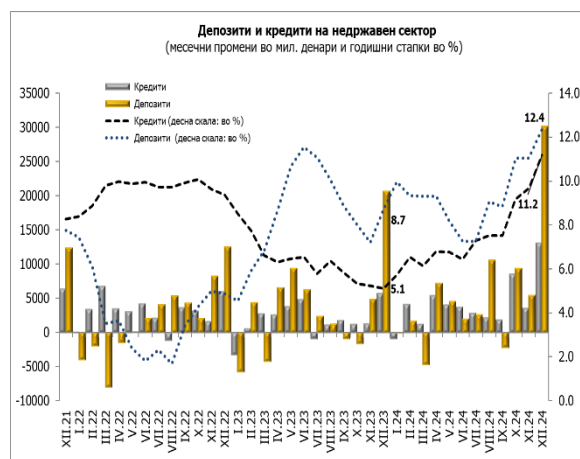
Табела 2. Вкупни кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)					
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024
Вкупни кредити	444,721	449,251	462,435	469,266	481,410	494,449	5.1	6.1	6.4	7.5	9.7	11.2	1.3	0.3	0.8	0.4	0.7	2.7
<i>од кои:</i>																		
Корпоративен сектор	212,768	214,268	221,765	223,900	232,121	242,338	3.3	5.4	5.8	7.5	11.5	13.9	2.2	0.0	0.6	-0.1	0.8	4.4
Во денари	131,089	134,280	144,110	149,795	158,314	166,560	7.1	11.9	16.2	19.7	24.0	27.1	2.7	1.0	2.6	0.9	1.0	5.2
Во странска валута	81,679	79,988	77,656	74,104	73,807	75,777	-2.3	-3.9	-9.3	-10.9	-8.4	-7.2	1.4	-1.7	-2.8	-2.1	0.5	2.7
Домаќинства	229,404	232,313	238,057	242,919	246,867	249,532	6.7	6.8	7.1	7.7	8.2	8.8	0.5	0.5	1.0	0.8	0.7	1.1
Во денари	125,223	126,809	130,453	133,210	135,311	136,079	5.1	5.8	7.2	7.6	8.0	8.7	0.0	0.3	1.2	0.8	0.6	0.6
Во странска валута	104,180	105,504	107,603	109,709	111,556	113,454	8.8	8.1	7.0	7.8	8.4	8.9	1.2	0.6	0.7	0.8	0.8	1.7

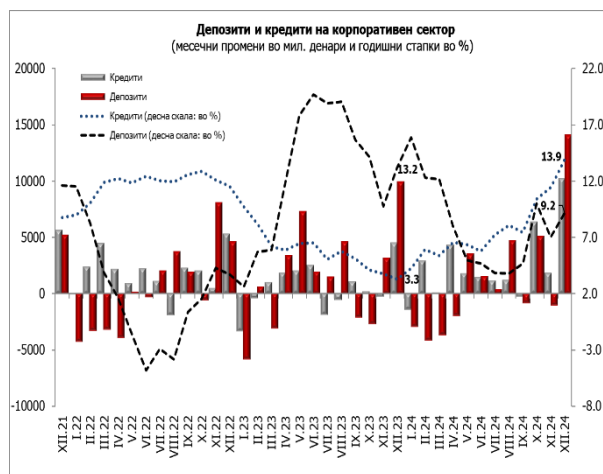
Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

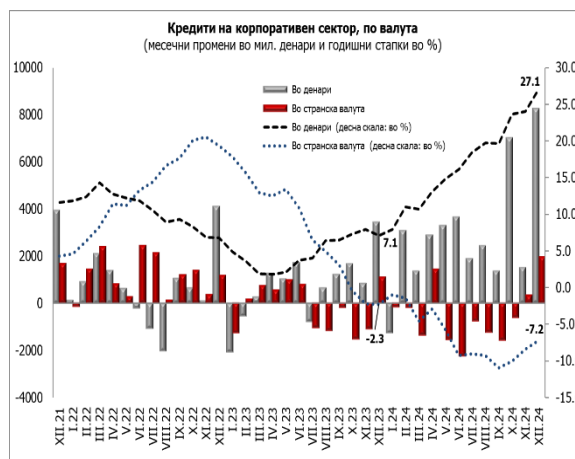
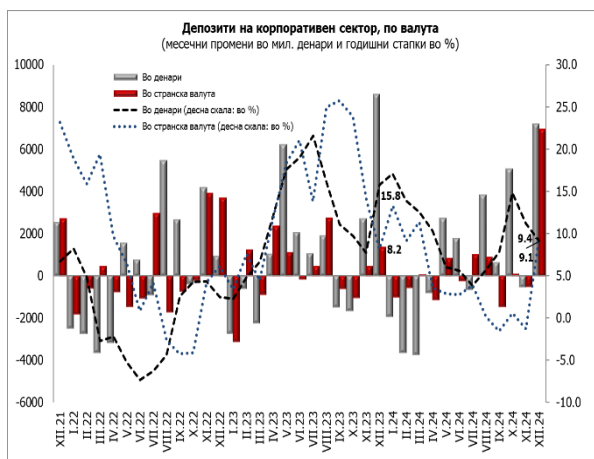
Извор: НБРСМ.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

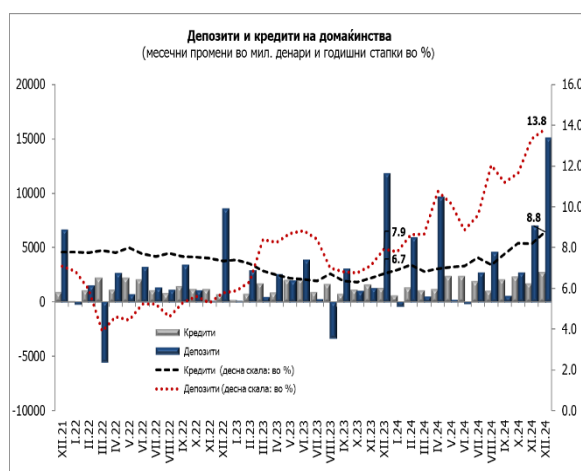
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во декември, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се зголемени за 8,7% на месечно ниво. Притоа, промената пред сè произлегува од растот на краткорочните депозити во странска валута и на депозитните пари, при помал раст и на краткорочните и на долгорочните депозити во денари, додека долгорочните депозити во странска валута остварија пад. Анализирано на годишна основа, овие депозити бележат раст од 9,2%, којшто се должи на зголемувањето на сите компоненти, со поголемо учество на депозитните пари и на краткорочните депозити во странска валута и во денари, при раст и на долгорочните депозити во денари и во странска валута.
- Кредитите на корпоративниот сектор⁵**, овој месец, остварија месечен раст од 4,4%, којшто во поголем дел е резултат на повисоките кредити во денари, при помал раст и на кредитите во странска валута. Годишниот раст изнесува 13,9% и во целост се должи на зголеменото кредитирање во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

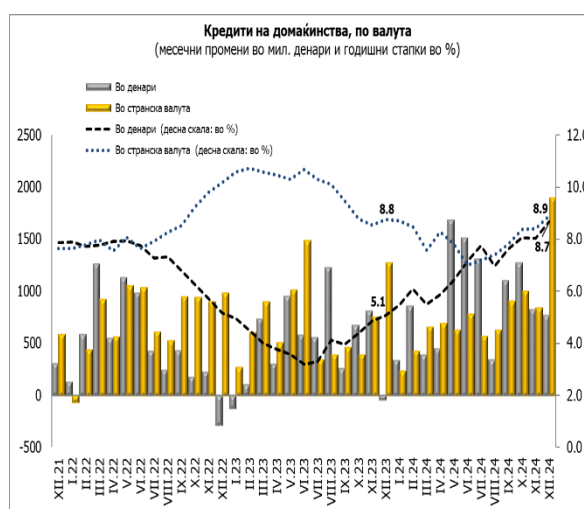
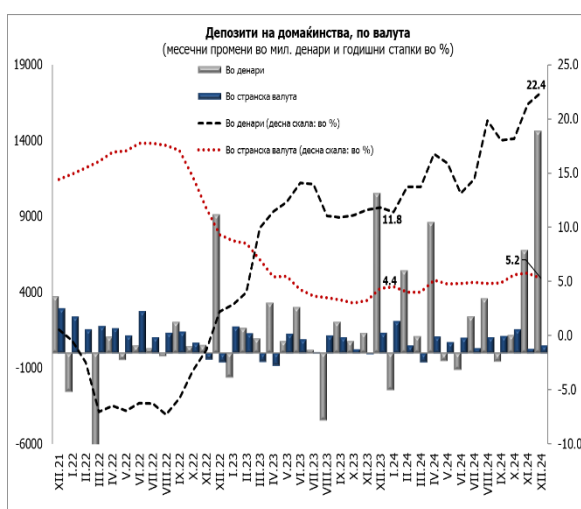
⁵ Почнувајќи од јуни 2018 година, а во согласност со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

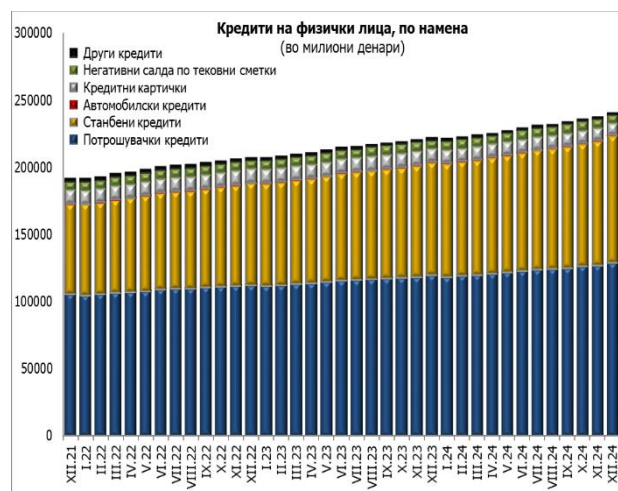

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити на домаќинствата**, во декември, се зголемени за 3,9% на месечна основа. Промената пред сè е резултат на растот на депозитните пари, при дополнителен раст и на долгорочните депозити во денари и во странска валута и на краткорочните депозити во денари, додека краткорочните депозити во странска валута бележат пад. На годишна основа, растот изнесува 13,8% и произлегува од зголемените депозитни пари и долгорочните депозити во денари и во странска валута, при пад на краткорочните депозити во странска валута и во денари.
- Во декември, кај **кредитите на домаќинствата** е забележан месечен раст од 1,1%, којшто во поголем дел произлегува од зголемените кредити во странска валута. Годишниот раст изнесува 8,8% и се должи на растот на кредитите во денари и во странска валута, поизразен кај кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)					
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	11.2024	12.2024
Потрошувачки кредити	119,868	119,858	122,857	125,233	127,183	128,863	6.5	5.8	5.8	6.7	7.3	7.5	1.1	0.4	0.8	0.6	0.7	1.3
Станбени кредити	83,891	85,555	87,920	90,191	92,301	94,398	10.5	10.4	10.2	11.0	11.6	12.5	1.4	1.0	0.9	1.0	1.2	2.3
Автомобилски кредити	399	399	419	430	430	418	11.4	13.1	14.6	13.5	10.8	4.7	2.7	1.8	2.1	-0.6	-0.7	-2.9
Кредитни картички	9,835	9,459	9,332	9,184	9,107	8,934	-4.7	-6.8	-8.0	-9.0	-9.2	-9.2	-1.9	-0.8	-0.3	-0.8	-1.0	-1.9
Негативни салда по тековни сметки	6,000	6,820	6,846	6,857	6,631	5,738	0.6	6.1	7.9	-1.9	-4.8	-4.4	-13.8	2.3	5.7	4.6	-4.7	-13.5
Други кредити	1,782	1,658	1,579	1,563	1,565	1,568	-19.3	-21.2	-18.8	-17.5	-14.3	-12.0	-2.5	-1.7	-2.0	0.7	-0.3	0.2

Извор: НБРСМ.

- Во декември, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, кај **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, е остварен месечен раст од 1,3% и 2,3%, соодветно, во услови на годишен раст од 7,5% и 12,5%, соодветно. **Автомобилските кредити**, овој месец, се намалени за 2,9% на месечно ниво, при годишен раст од 4,7%. Во ноември, кредитите одобрени на **кредитните картички**, бележат месечен и годишен пад од 1,9% и 9,2%, соодветно, додека **негативните салда на тековните сметки** се намалени за 13,5% и 4,4% на месечна и годишна основа, соодветно. Кредитите одобрени врз **други основи** се зголемени за 0,2% на месечна основа, при годишен пад од 12,0%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 февруари 2025 година (референтен пресек заклучно со јануари 2025).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.